

Департамент освіти і науки
Кіровоградської обласної державної адміністрації

Знам'янська спеціальна загальноосвітня школа–інтернат I-III ступенів

Педагогічний вернісаж

Весна, її ознаки

Заняття з розвитку зв'язного мовлення, 2 клас

Підготувала
Рудуман Ольга Іванівна,
вчитель-логопед,
спеціаліст вищої категорії,
старший вчитель

м. Знам'янка
2014

ТЕМА: Розвиток зв'язного мовлення по темі «Весна, її ознаки»

МЕТА:

Навчальна

1. Збагачувати активний словник дітей іменниками, дієсловами, прикметниками за темою «Весна, її ознаки».
2. Вчити підбирати слова-означення до слів весна, сонце, квіти;
3. Вправляти у вмінні утворювати дієслова префіксальним способом.
4. Методом систематизації знань про ознаки весни впливати на розвиток зв'язного мовлення.

Корекційна

1. Корегувати сенсорну сферу діяльності дітей.
2. Розвивати пам'ять, увагу, дрібну моторику.
3. Виховувати доброту, любов до природи, охайність, естетичний смак.

Словник

- ❖ весна, веснянка, весняний, мати й мачуха, фіалки, шафран, проліски, підсніжники, сон – трава, ряст, кульбабки, барвінок, тюльпан.
- ❖ яскраве, тепле, ласкаве, променисте;
- ❖ ніжні, сильні, тендітні, витривалі;
- ❖ прилітати, відлітати, злітати, перелітати, залітати, вилітати;
- ❖ тьохкати, каркати, туркотіти, кувати, скрекотіти, цінькати, цвірінькати.

ОБЛАДНАННЯ: предметні та сюжетні малюнки до теми «Весна, її ознаки», дзеркала, ігри, проектор.

План заняття

1. Активізація м'язів частин мовленнєвого апарату.
2. Розвиток мовленнєвої моторики.
3. Розвиток мовленнєвого дихання та сили голосу.
4. Розвиток орієнтаційної уваги та закріплення назв кольорів.
5. Закріплення навиків фонематичних процесів.
6. Збагачення лексичної сторони мовлення
7. Розвиток описово-розмовного та зв'язного мовлення
8. Виховання любові до рідного краю та бережного ставлення до природи.

ХІД ЗАНЯТТЯ

1. Організаційний момент.

– Увага, діти!

Встала весна,
Чорну землю сонну розбудила,
Уквітчала її рястом,
Барвінком укрила.

– Хто автор цих слів? (Тарас Шевченко)

– Про що йде мова в цих рядках? (Про весну)

– Що зробила весна? (Встала, розбудила, уквітчала, укрила)

– Діти, як ви думаете, добре попрацювала весна? (Так, все навколо стало святковим)

– Ось гляньте, діти, яка гарна дівчинка веснянка завітала до нас! Вона принесла вам багато чудових завдань, які ви повинні старанно виконати.

Отже:

Сядьте, діти, всі рівненько,
Посміхніться всі гарненько,
Настрій весняний візьмемо
Й працювати вже почнемо.

2. Основна частина:

а) *легенький самомасаж обличчя;*

б) *мімічні вправи;*

- нахмурились – здивувались
- розсердились – зраділи
- „пополоскали” зубки, ковтнули „воду”
- покашляли

в) *дихально–голосові вправи*

- подихали носом, ротом;
- вдихнули ротом, носом – видихнули носом, ротом
- на видисі вимовляти протяжно голосні: а... о... у... и... е... і...; аоуіеї;
- понюхати квітку, на видисі: ”Як чудово пахне”!

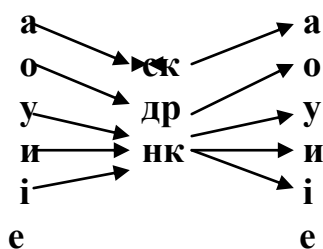
г) *артикуляційна гімнастика:*

- губи в посмішку „трубочкою”
- язик „голочкою”, „ложечкою” і т.д.

– Веснянка підказує:

Бог нам гарну мову дав,
Щоб ми не мовчали,
А всі звуки та слова
Чітко вимовляли.

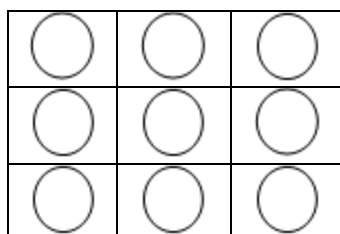
д) чітко вимовити склади

Гра „Зелений, червоний, жовтий”

Зробити так, щоб у кожному рядочку і стовпчику кружечки однакового кольору не зустрілися:

Назвати кольори кружечків: I стовпчика, III стовпчика,
I рядочка, II рядочка і т.д.

(Див. слайд № 1)

Гра «Мандрівка в королівство кольорів»

Виразно прочитати слова, уявити предмети, назви яких ви прочитали, назвати їх за кольором

білок	(який?)	білий
жовток		жовтий
зелень		зелена
вишня		вишнева
фіалка		фіолетова
бузок		бузковий
чобіток		червоний

Порівняти відповіді і перевірити їх правильність. (Див. слайд №2)

Відгадати загадку:

Ой за лісом за пралісом
золота діжа сходить.
Що це? (сонце)

– Хто знає віршик про сонечко?

Діти:

Весело, весело
сонечко сміється,
а під сонечком усім
весело живеться.

– Діти, яке буває сонечко?

яскраве	ласкаве
весняне	радісне
тепле	променисте
веселе	лагідне

(Сонечко прикріплюється)

Гра „Утвори нове слово”

- ✓ Назвати предмети;
- ✓ Поділити слова-назви на склади;
- ✓ З перших складів утворити нове слово.

Бегемот

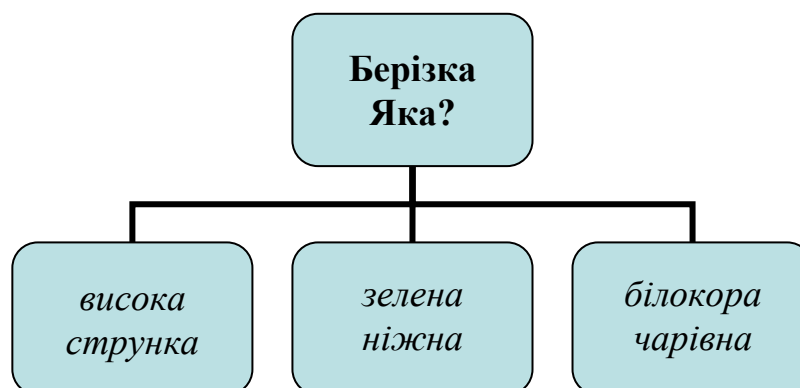
редиска

замок

(БЕ-РЕ-ЗА)

(Береза прикріплюється)

Гра „Плутанка”

- Діти, допоможіть веснянці розплутати склади та букви:

(На пелюстках квітів написані слова-плутанки)

сніжпідник	пантюль
кифіал	лісокпро
циснар	бакульба
тима й чумаха	стря

(Підсніжник, фіалки, нарцис, мати й мачуха, тюльпан, пролісок, кульбаба, ряст)

– Діти, що це ми назвали? (Квіти)

Квіти прикріплюються на дошці.

- Які це квіти? (Весняні квіти)

- Які вони?

ніжні	тендітні	різнокольорові
витривалі	чарівні	гарні
сильні	пахучі	чудові

(Див. слайд №14)

– Щоб легше було запам'ятати квіти, ми прочитаємо і вивчимо віршик на хмаринці.

Мати й мачуха,
Кульбабки,
Проліски й підсніжники,
Ряст, нарцис, дрібні фіалки-
Перші квіти ніжненькі.

(Див. слайд №13)

– Діти, а якої квіточки у нас не має на дошці? (Рясту)

– Діти, а щоб не зникла краса, тобто щоб чудові квіти завжди прикрашали нашу землю, треба бережно ставитись до них.

– Ось як квіти звертаються до нас (Учень читає віршик)

Ми б завжди були щасливі
І пахучі, і красиві
Якби в полі, в лісі, в лузі
Бачили нас тільки друзі.

- *А хто у квітів друзі? (Той хто не топче квітів, не зриває їх без потреби, висіває побільше квітів на клумбах та грядках)*

ФІЗКУЛЬТХВИЛИНКА

- Як прокидається навесні квіточка?
- Як весняний вітер хитає деревце?
- Пригадайте, друзі, вмить,
Як пшениченька шумить?
- Ш – ш – ш – ш!
- Як в гайку струмок дзвенить?
- Дз – дз – дз!
- Як шумлять у птаха крила?
- Ш – ш – ш – ш!
- В морі синьому вітрила?
- Ш – ш – ш – ш!
- Й ми всі разом пошуміли,
- Від роботи відпочили?

- *Діти, з давних-давен в народі ходить легенда, що птахи на крилах весну принесли. Вони принесли тепло, сонце, квіти, зелену травичку, тепло і радість в наші душі. А що ми можемо зробити для своїх пернатих друзів?*

- *Ми можемо змайструвати для них будиночки. (В конвертах заготовки для шпаківень)*

- *Які геометричні фігури нагадують ці елементи?(Дах – трикутник, будинок - прямокутник, віконце - круг)(Див. слайд № 18)*

- *Які птахи, запитує веснянка, прилітають весною? (Журавлі, жайворонки, зозулі, граки, шпаки, лелеки, ластівки, соловейки) (Див. слайд № 22)
(Птах прикріплюється на дощі).*

- Діти, так що роблять птахи весною? (**Прилітають**)
- А, які птахи нас весною залишають? (**Снігурі**)
- Так що роблять снігурі? (**Відлітають**)
- З гілки на гілку, що роблять птахи? (**Перелітають**)
- З гілки що роблять птахи? (**Злітають**)
- Якщо відчинити вікно, що роблять птахи? (**Залітають**)
- Захочуть на волю, що роблять? (**Вилітають**)

– А тепер послухайте віршик:

«Слухай, серденько, моє»

Слухай серденько моє,

Хто як голос подає.

Ластівка щебече,

Тьохка соловей,

Каркає ворона,

Туркоче голуб цей,

Кує ще зозуля,

Сорока все стрекоче,

Цінькає синичка,

Цвірінькає горобчик.

(Діти повторюють за логопедом).

Гра „Будь уважним”

– А які голоси подає ваша пташка, діти?

(Діти підбирають голоси для своїх птахів на малюнках).

Ластівка

Голуб

Зозуля

Сорока

Синичка

щебече

туркоче

кує

стрекоче

цінькає

ЯКУ КОРИСТЬ ПРИНОСЯТЬ ПТАХИ?

✓ Знищують шкідників садів, полів, лісів та городів.

✓ Радують наш слух своїми чарівними піснями.

Так, як вони допомагають нам зберегти природу.

ВОНИ – НАШІ ДРУЗІ.

Знаючи поведки птахів, і людей порівнюють з ними.

1) Подружжя, яке живе в злагоді – порівнюють з голуб'ятами: воркують, як голуб'ята.

2) Гарну вродливу дівчину порівнюють з лебідкою.

3) Вродливого, сильного юнака - з орлом.

4) Про добру господиню, яка піклується про свою домівку говорять: «В'є своє гніздечко, як ластівка.»

Діти слухають легенду про зозулю.

(Птах прикріплюється)

- А тепер діти, погляньте на дошку, який чудовий малюнок ми одержали.
- Підберіть до нього назву (Весна) (Див. слайд № 25)

– Яка буває весна?

тепла   різнокольорова
радісна   чарівна
весела   чудова
чарівна   дощова
сонячна   рання
(Див. слайд № 26)

[ImageShelf.com](https://www.imageshelf.com)

– Хто може щось доповнити? (пізня)

Діти складають оповідання про весну.

– Ось який віршик можна скласти про наш малюнок:

На що не глянеш,
Все прийшло, щоб жити:
Пташина й вітка,
Жук і деревце.
З'явилося все, щоб сонечку радіти.
Ви пам'ятаєте, прошу вас,
Про це.

(Діти вивчають віршик напам'ять).

3. Підсумок заняття

- Діти, сподобалося вам заняття?
- Про що йшла мова на занятті? (Про весну)
- Ви всі добре попрацювали. Дякую.